

Informace z kontrolní akce NKÚ č. 12/17

Prostředky státního rozpočtu poskytnuté Municipální finanční společnosti a.s., peněžní prostředky se zárukou státu a majetková účast státu v této společnosti

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „NKÚ“) na rok 2012 pod číslem 12/17. Kontrolní akci řídila a kontrolní závěr vypracovala JUDr. Eliška Kadaňová.

Cílem kontrolní akce bylo prověřit poskytování a užití prostředků poskytnutých Municipální finanční společností a.s. ze státního rozpočtu, prověřit hospodaření Municipální finanční společnosti a.s. s peněžními prostředky, za které se stát zaručil, a prověřit činnost Ministerstva financí z titulu výkonu akcionářských práv státu v této společnosti.

Kontrolovaným obdobím byly roky 2003 až 2011, v případě věcných souvislostí i období předcházející a následující.

Všechny právní předpisy jsou aplikovány ve znění účinném v kontrolovaném období.

Kontrola byla prováděna v období od června 2012 do ledna 2013.

Kontrolované osoby:

Ministerstvo financí,

Municipální finanční společnost a.s., zkráceně MUFIS a.s., Praha (dále také „Municipální finanční společnost, a. s.“ nebo „MUFIS“).

I. Úvod

Municipální finanční společnost, a. s., byla založena dne 15. dubna 1994 jako „účelová organizace“ na podporu rozvoje financování municipální sféry. Zakladatelem a původně i jediným akcionářem MUFIS byla Českomoravská záruční a rozvojová banka, a. s., (dále také „ČMZRB“). Od roku 1995 jsou akcionáři společnosti ČMZRB (49 %), Ministerstvo financí (49 %) a Svaz měst a obcí České republiky (2 %). Základní kapitál společnosti je 1 mil. Kč a je rozdělen na 100 ks akcií jmenovité hodnoty 10 000 Kč znějících na jméno. MUFIS nemá vlastní zaměstnance a veškerou činnost v souvislosti s poskytováním úvěrů a správou finančních prostředků zajišťuje ČMZRB.

Ministerstvo financí (dále také „MF“) je od května 2012 zároveň 100% akcionářem ČMZRB. Kromě rozsáhlé působnosti vymezené zákonem č. 2/1969 Sb.¹ je MF rovněž správcem jedné ze čtyř jemu svěřených kapitol státního rozpočtu, a to kapitoly 398 – *Všeobecná pokladní správa* (dále také „VPS“), prostřednictvím které byly MUFIS poskytovány prostředky státního rozpočtu.

Mezi vládou České republiky zastoupenou MF a MUFIS na straně jedné a vládou USA zastoupenou Agenturou pro mezinárodní rozvoj na straně druhé byla dne 16. května 1994 podepsána **Programová dohoda mezi vládami České republiky a Spojených států amerických k financování municipální infrastruktury v ČR** (dále také „Programová dohoda“), a to v rámci realizace amerického rozvojového projektu *Housing Guaranty Program* (dále také „HGP“). Realizací Programové dohody byla pověřena za americkou

---

¹ Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky.

stranu Agentura pro mezinárodní rozvoj (dále také „USAID“) a za českou stranu MUFIS jako oficiální vypůjčovatel. Prostřednictvím společnosti MUFIS a bank byla zajišťována úvěrová pomoc obcím, jejich sdružením a specializovaným komunálním podnikům.

II. Skutečnosti zjištěné při kontrole

1. Finanční zdroje MUFIS

Programovou dohodou byly převzaty záruky obou vlád dávající jistotu návratnosti prostředků, což umožnilo jednat s americkými finančními institucemi o poskytování dlouhodobých úvěrů pro MUFIS až do celkové výše 100 mil. USD. Podmínky získání peněžních prostředků na základě Programové dohody podléhaly schválení ze strany USAID. Celý program byl koncipován na 5 let s návratností půjčky 30 let. Česká republika se Programovou dohodou zavázala kromě převzetí záruk také k úhradám ztrát vyplývajících ze změn devizového kurzu a z předčasného splacení půjček nepokrytých vytvářenými fondy a nezbytných ke krytí úhrady splátek úroků a jistiny do USA.

MUFIS čerpala v rámci Programové dohody peněžní prostředky v celkové výši 44 mil. USD oproti původně zamýšleným 100 mil. USD. Takto získané prostředky byly prostřednictvím vybraných participujících bank poskytovány na podporu municipální sféry.

Tabulka č. 1 – Přehled půjček přijatých MUFIS v rámci HGP

	1. půjčka	2. půjčka	3. půjčka	Celkem
Výše půjčky (v USD)	20 000 000	14 000 000	10 000 000	44 000 000
Výše půjčky (v Kč)	518 560 000	409 584 000	353 450 000	1 281 594 000
Rok převzetí půjčky	1995	1997	1998	–
Úroková sazba v % p. a. stanovená pro MUFIS	8,36	7,11	6,654	–
Splatnost	30 let	15 let	30 let	–
Jednorázové poplatky při převzetí půjčky (v USD)	340 000	232 120	178 000	750 120
Směnný kurz při převzetí půjčky	25,928	29,256	35,345	–
Celkový objem převzaté půjčky po srážce úvodních poplatků* (v Kč)	509 705 588	402 749 213	347 105 573	1 259 560 374

Zdroj: smluvní dokumentace, operativní evidence MUFIS.

* Úvodní poplatky zahrnují jednorázové poplatky a první srážku periodického poplatku Riggs National Bank ve výši 1 500 USD u každé půjčky.

MUFIS využila možnost předčasného splacení půjčky č. 1 (k 15. březnu 2006) i půjčky č. 3 (k 11. červenci 2008) a podnikla neúspěšný pokus o dohodu s americkou protistranou splatit předčasně také půjčku č. 2. Důvodem pro předčasné splácení byla skutečnost, že podmínky půjček se staly nevýhodné vzhledem k tehdy aktuálním podmínkám finančního trhu, a to i s přihlédnutím k tomu, že se jednalo o finanční zdroje se zárukou vlády ČR. Za předčasné splacení úvěrů uhradila MUFIS poplatky ve výši 2 239 tis. USD.

Tabulka č. 2 – Přehled využití finančních zdrojů HGP

	1. půjčka	2. půjčka	3. půjčka	Celkem
Počet bank podílejících se aktivně na využívání zdrojů HGP v daném období	4	9	8	11
Počet projektů financovaných z půjčky	26	43	53	122
Počet obcí, které obdržely úvěr ze zdrojů HGP	26	40	46	112
Objem financovaných projektů (v Kč)	509 143 000	445 962 000	478 505 400	1 433 610 400
Průměrná výše úvěru (v Kč)	19 582 423	10 371 209	9 028 404	11 750 905
Průměrná splatnost úvěrů v letech	12	10,5	9,8	10,8
Průměrná úroková sazba (% p. a.)	11,7	11,9	12,4	12

Zdroj: smluvní dokumentace, operativní evidence MUFIS.

Získané peněžní prostředky byly poskytnuty k úvěrovému financování 122 projektů v oblasti infrastruktury pro 112 obcí a měst, např. projektů konverze topných systémů, zateplování, plynofikace, výstavby a rekonstrukce vodovodních sítí a kanalizace, čistíren odpadních vod a skládek komunálních odpadů. Souhrnný objem projektů, na jejichž financování se MUFIS podílela, činil cca 1,43 mld. Kč. Převážná většina úvěrů byla participujícími bankami poskytnuta s dlouhodobou splatností 10–15 let v částkách od 3 do 100 mil. Kč a s pevnou úrokovou sazbou, která činila v průměru 12 % p. a. Marže participujících bank dle rámcových smluv nesměla být vyšší než 2,5 % p. a.

Tabulka č. 3 – Přehled výsledných celkových nákladů MUFIS z přijatých půjček v rámci HGP (v USD)

	1. půjčka	2. půjčka	3. půjčka	Celkem
Datum převzetí půjčky	15. 3. 1995	27. 3. 1997	2. 2. 1998	–
Datum splacení půjčky	15. 3. 2006	1. 2. 2012	11. 7. 2008	–
Jistina	20 000 000,00	14 000 000,00	10 000 000,00	–
Objem získané půjčky po srážce úvodních poplatků*	19 658 500,00	13 766 380,00	9 820 500,00	43 245 380,00
Úroky celkem	17 133 784,57	12 679 650,74	6 955 278,34	36 768 713,65
Poplatky uhrazené USAID celkem	1 024 747,88	891 922,40	522 328,76	2 438 999,04
Poplatky pro Riggs National Bank celkem	13 500,00	21 000,00	15 000,00	49 500,00
Poplatek za předčasné splacení	1 589 325,51	–	650 000,00	2 239 325,51
Celkem zapláceno (jistina + ostatní náklady)	39 761 357,96	27 592 573,14	18 142 607,10	85 496 538,20
Roční procentní sazba nákladů	9,667 %	7,977 %	7,996 %	–

Zdroj: bankovní výpisy, operativní evidence MUFIS.

* Úvodní poplatky zahrnují jednorázové poplatky a první srážku periodického poplatku Riggs National Bank ve výši 1 500 USD u každé půjčky.

Finanční zdroje HGP získané na základě Programové dohody dosáhly po srážce úvodních poplatků celkové částky 43,245 mil. USD, zpět do USA byla uhrazena celková částka 85,497 mil. USD, která zahrnovala veškeré náklady, jak vyplývá z tabulky č. 3. Při započítání všech nákladů MUFIS činila výsledná roční procentní sazba nákladů u půjčky č. 1 (1995 až 2006) 9,667 %, u půjčky č. 2 (1997 až 2012) 7,977 % a u půjčky č. 3 (1998 až 2008) 7,996 %.

2. Záruky státu

Vláda České republiky svým usnesením² dala souhlas s udělením vládní záruky za úvěry poskytované na základě záruk vlády Spojených států amerických v rámci projektu HGP a uložila místopředsedovi vlády a ministru financí zabezpečit realizaci této vládní záruky.

MF uzavřelo s MUFIS v návaznosti na jednotlivé tranše půjček celkem tři smlouvy, kterými převzalo vládní záruky za závazky MUFIS a kterými současně zřídilo zástavní právo k zajištění pohledávek vzniklých v souvislosti s převzetím těchto závazků. MF tyto smlouvy uzavřelo s časovým odstupem 22 až 32 měsíců od přijetí jednotlivých tranší půjček.

Povinnost hradit za poskytnutí státní záruky správní poplatky v letech 2003–2005 stanovil zákon o správních poplatcích³, který připouštěl následně jejich prominutí na základě žádosti poplatníka. V tomto případě se MF předem smluvně zavázalo, že provede vratku správního poplatku uhrazeného ze strany MUFIS. **Na základě toho pak porušilo rozpočtovou kázeň, když realizovalo v letech 2003–2005 vratky správních poplatků v celkové výši 2 195 060 Kč.**

V části kontrolovaného období, konkrétně od roku 2003 až do konce roku 2007, MF o státních zárukách za závazky MUFIS v rozporu se zákonem o účetnictví⁴ neúčtovalo, pouze je evidovalo ve své specifické evidenci. Poprvé o stavu státních záruk za závazky MUFIS účtovalo na podrozvahový účet ke dni 1. ledna 2008 a poprvé provedlo jejich inventarizaci ke dni 31. prosince 2008. Informace o splácení půjček získávalo MF z dohodnutých splátkových kalendářů a z informací o jednání orgánů MUFIS. V průběhu sledovaného období tedy nemělo doloženo průkaznými doklady od MUFIS, kdy a v jaké výši byly splátky skutečně provedeny, a nemělo tedy doloženo, jaký byl stav státních záruk. Protože **MF neúčtovalo o snížení stavu státních záruk za závazky MUFIS na základě průkazných účetních dokladů, postupovalo v rozporu se zákonem o účetnictví⁵, v důsledku čehož v letech 2008 až 2011 nebylo účetnictví MF v této části průkazné.** Obdobně při dokladové inventuře uvedených státních záruk provedené k datu 31. prosince 2008, 31. prosince 2009 a 31. prosince 2011 **nedoložilo MF jejich stav průkaznými účetními doklady, kterými by byla stvrzena správnost výše závazků, a tedy i správnost výše státních záruk.**

3. Rozpočet, závěrečný účet

Subjekty, které požadují prostředky ze státního rozpočtu nebo žádají o poskytnutí státní záruky, jsou povinny předložit MF údaje potřebné pro vypracování návrhu zákona o státním rozpočtu v termínu, rozsahu a struktuře, které stanoví MF vyhláškou⁶.

Ve výdajích kapitoly VPS rozpočtovalo MF úhrady ztrát společnosti MUFIS pouze na základě odborného odhadu a predikovalo požadavky na úhradu „poplatku HGP“ v souvislosti s půjčkou Státnímu fondu životního prostředí ČR (dále také „SFŽP“) pouze na základě splátkových kalendářů. Doklady s údaji potřebnými pro sestavení návrhu zákona o státním rozpočtu MF od MUFIS neobdrželo a ani jejich doložení nepožadovalo.

² Usnesení vlády ČR ze dne 21. července 1993 č. 408, o udělení vládní záruky za úvěry poskytované na základě záruk vlády Spojených států amerických.

³ Zákon č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích.

⁴ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

⁵ Ustanovení § 8 odst. 4 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

⁶ Ustanovení § 8 odst. 2 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla). Vyhláška č. 131/2001 Sb., kterou se stanoví rozsah a struktura údajů pro vypracování návrhu zákona o státním rozpočtu a termíny jejich předkládání, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláška č. 165/2008 Sb., kterou se stanoví rozsah a struktura údajů pro vypracování návrhu zákona o státním rozpočtu a termíny jejich předkládání, ve znění pozdějších předpisů.

Žádný ze závěrečných účtů kapitol státního rozpočtu spravovaných MF a jím za kontrolované období zpracovávaných neobsahoval v průvodní zprávě informace o majetkové účasti státu v MUFIS. Postup MF nebyl v souladu se zákonem o rozpočtových pravidlech a jeho prováděcí vyhláškou⁷.

4. Nároky MUFIS vůči státnímu rozpočtu

MF poskytovalo z kapitoly VPS peněžní prostředky na úhradu ztráty podle sjednané Programové dohody za období 1995 až 2005 a od roku 2004 prostředky na úhradu vynaložených nezbytných nákladů podle **Dohody o využití finančních zdrojů Housing Guaranty Programu na akce pro ochranu životního prostředí** (dále také „Dohoda o využití zdrojů HGP pro SFŽP“).

Pokud jde o formu uvolňování rozpočtových prostředků, MF nejprve poskytovalo MUFIS peněžní prostředky na základě žádostí o poskytnutí prostředků – tyto žádosti obsahovaly i výpočty nároku provedené MUFIS podle vzorce schváleného MF. Od roku 2007 změnilo MF způsob uvolňování peněžních prostředků tak, že na základě žádosti MUFIS každoročně vydávalo písemná rozhodnutí o poskytnutí dotace ve smyslu zákona o rozpočtových pravidlech⁸. Tato změna byla dle sdělení MF „... přijata v souvislosti se zaváděním účtování v kapitole VPS.“

4.1

Programová dohoda definovala jednotlivé typy částek, které MF mělo, a tedy i mohlo hradit ze státního rozpočtu. MF bylo Programovou dohodou zavázáno k úhradám ztrát vyplývajících ze změn devizového kurzu nepokrytých *Fondem kurzových změn* a nezbytných ke krytí úhrady splátek úroku a jistiny splatných v rámci *Housing Guaranty Programu*, resp. dodatkem č. 3 k Programové dohodě pak i k úhradám ztrát vyplývajících z předčasného splacení půjček nepokrytých *Fondem cash flow*.

V rámci této kontrolní akce byly ověřeny výpočty ztrát hrazených Ministerstvem financí (viz tabulka č. 4).

Tabulka č. 4 – Přehled ztrát nárokovaných MUFIS na základě Programové dohody
(v Kč)

Účetní období	2002	2003	2004	2005	Celkem
Kurzové ztráty u 1. půjčky	136 161 281	19 238 928	19 238 928	8 361 523	183 000 660
Kurzové ztráty u 2. půjčky	4 521 815	-853 799	-3 132 163	-5 347 773	-4 811 920
Kurzové ztráty u 3. půjčky	-1 597 412	-4 550 733	-7 057 836	-8 027 271	-21 233 252
Kurzové ztráty celkem	139 085 684	13 834 396	9 048 929	-5 013 521	156 955 488
Úrokové ztráty u 1. půjčky	3 278 070	3 309 840	3 309 840	2 185 920	12 083 670
Ztráty z cash flow	12 292 931	17 489 305	18 522 467	15 557 543	63 862 246
Úhrada z <i>Fondu kurzových změn</i>	-1 929 488	-1 355 539	-944 654	-421 398	-4 651 079
Úhrada z <i>Fondu cash flow</i>	-1 722 464	-1 195 007	-880 786	-403 209	-4 201 466
Celkové ztráty hrazené Ministerstvem financí	151 004 733	32 082 995	29 055 796	11 905 335	224 048 859

Zdroj: Žádosti MUFIS o úhradu ztrát.

⁷ Ustanovení § 30 odst. 1 a 4 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla). Vyhláška č. 419/2001 Sb., o rozsahu, struktuře a termínech údajů předkládaných pro vypracování návrhu státního závěrečného účtu a o rozsahu a termínech sestavení návrhů závěrečných účtů kapitol státního rozpočtu.

⁸ Ustanovení § 14 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).

MUFIS obdržela za období 2002–2005 úhrady ztrát ve výši přesahující celkem 224 mil. Kč. Kontrolou však bylo zjištěno, že tato částka zahrnovala i tzv. úrokové ztráty z půjčky č. 1 ve výši 12 083 670 Kč. Zahrnutí úrokových ztrát do výpočtu přitom Programová dohoda neumožňovala. Z operativní evidence MUFIS vyplývá, že za období 1995 až 2001 MF z téhož důvodu (úrokové ztráty z půjčky č. 1) uhradilo MUFIS celkem 19 390 475 Kč. **Skutečnost, že MF hradilo MUFIS nad rámec Programové dohody, tj. bez právního titulu, úrokové ztráty, byla ze strany NKÚ vyhodnocena jako neoprávněné poskytnutí peněžních prostředků z kapitoly VPS ve výši celkem 31 474 145 Kč.**

Úhrady ztrát z titulu změny úrokové sazby nebyly nezbytné ani z důvodu úhrady splátek úroku a jistiny a dokonce ani k zajištění finanční stability akciové společnosti. Naopak MUFIS řešila problémy s přebytkem volných zdrojů HGP a s jejich umístěním.

Na základě Programové dohody mělo MF kromě hrazení ztrát další povinnosti, a to povinnost schvalovat výši sazeb poplatku určeného pro tvorbu *Fondu kurzových změn* navrženou představenstvem MUFIS, dále schvalovat výši úrokové míry půjček MUFIS participujícím bankám a také schvalovat úroky a podmínky, za kterých mohly banky dále půjčovat municipalitám. MF tyto povinnosti neplnilo a tento nedostatek odůvodňovalo účastí svých zástupců v orgánech MUFIS.

Pokud jde o specifické fondy, tj. *Fond kurzových změn* a *Fond cash-flow*, je v Programové dohodě stanoveno, že oba tyto fondy jsou financovány z ročního poplatku účtovaného vypůjčovatелеm (MUFIS) participujícím bankám v procentní výši z nesplacené jistiny půjček a roční částky úroků půjček, které participující banky přijaly od vypůjčovatele. MUFIS nedodržela stanovený způsob tvorby fondů, neboť fondy nefinancovala formou ročního poplatku účtovaného bankám, ale sazby stanovené pro jejich tvorbu zahrnula do úrokové sazby sjednané s participujícími institucemi. Tím MUFIS oba fondy tvořila z nižší základny, tj. pouze z nesplacené jistiny úvěrů, nikoliv také z roční částky úroků. Výše prostředků požadovaných MUFIS ze státního rozpočtu byla v důsledku tohoto postupu vyšší odhadem v řádu statisíců Kč celkem.

4.2

Vláda České republiky schválila⁹, že volné finanční prostředky ze zdrojů *Housing Guaranty Programu* mohou být použity jako dlouhodobá půjčka Státnímu fondu životního prostředí ČR s tím, že rozdíl mezi úrokovou sazbou hrazenou ze strany SFŽP (2,5 % p. a.) a nezbytnými náklady vynaloženými MUFIS v souvislosti se získáním a poskytnutím finančních zdrojů HGP bude uhrazen ze státního rozpočtu. V předkládací zprávě k návrhu předmětného usnesení bylo přitom uvedeno, že nároky na zdroje státního rozpočtu budou kompenzovány úsporami při úhradách ztrát, které vznikají MUFIS v souvislosti s nevyužíváním volných finančních prostředků HGP.

Koncem roku 2002 výše volných finančních prostředků HGP na účtech MUFIS činila 730 mil. Kč. Důvodem byl výrazný pokles úrokových sazeb na mezibankovním trhu, následkem čehož docházelo zejména od roku 1999 k předčasnému splácení dílčích úvěrů od participujících bank. Náhradní umístění těchto uvolněných zdrojů bylo oproti očekávání pomalejší a přinášelo podstatně nižší úrokové výnosy. Pro SFŽP bylo z této částky vyčleněno celkem 500 mil. Kč, z toho v roce 2003 bylo uvolněno 335,2 mil. Kč a v roce 2004 zbývajících 164,8 mil. Kč.

Mezi Ministerstvem financí, SFŽP a MUFIS byla dne 29. srpna 2003 uzavřena **Dohoda o využití zdrojů HGP pro SFŽP**. V této dohodě se MF zavázalo k úhradě nezbytných

⁹ Usnesení vlády ČR ze dne 23. června 2003 č. 617, *k využití finančních prostředků ze zdrojů Housing Guaranty Programu, spravovaných Municipální finanční společností a.s. na finanční podporu projektů přispívajících k ochraně a zlepšování životního prostředí v České republice.*

nákladů spojených se získáním zdrojů HGP a jejich poskytnutím SFŽP označovaných jako „poplatek HGP“ ve výši 6,5 % p. a. a SFŽP se zavázal k úhradě dalších 2,5 % p. a. z objemu čerpané a nesplacené půjčky. MUFIS obdržela od MF za období 2003 až 1. pololetí 2012 „poplatek HGP“ v celkové výši 186 302 763 Kč. MF hradilo tento „poplatek HGP“ bez ohledu na to, jaké skutečné náklady MUFIS v souvislosti se získáním a poskytnutím zdrojů vznikaly.

Dne 30. ledna 2012 uhradila MUFIS poslední splátku z titulu svých závazků do USA (viz tabulka č. 3). K tomuto datu byly veškeré závazky MUFIS vůči americkým investorům splněny a od 31. ledna 2012 MUFIS žádné nezbytné náklady v souvislosti se získáním zdrojů HGP nevznikaly. Přesto MUFIS nárokovala a MF uhradilo za 1. polovinu roku 2012 „poplatek HGP“ ve výši 4,7 mil. Kč. „Poplatek HGP“ za období únor až červen 2012 ve výši 3,9 mil. Kč **považuje NKÚ za úhradu provedenou nad rámec Dohody o využití zdrojů HGP pro SFŽP.**

Výše „poplatku HGP“ byla stanovena pevně po celou dobu trvání Dohody o využití zdrojů HGP pro SFŽP, aniž zohledňovala budoucí možnou změnu skutečně hrazených nákladů. Za dobu trvání Dohody o využití zdrojů HGP pro SFŽP nepřehodnotilo MF sjednaný závazek hradit „poplatek HGP“ ve výši 6,5 % p. a. z objemu čerpané a nesplacené půjčky SFŽP.

Nepřijme-li MF potřebná opatření a bude-li postupovat podle dosavadní praxe, poskytne do roku 2014 (tj. do konečné splatnosti půjčky SFŽP) v rozporu s usnesením⁹ vlády ČR další prostředky z kapitoly VPS, a to dle výpočtu provedeného skupinou kontrolujících ve výši 11,3 mil. Kč.

5. Majetková účast státu

V roce 1995 odkoupilo MF od ČMZRB majetkovou účast v akciové společnosti MUFIS a mělo o ní účtovat a vykazovat ji v účetní závěrce v souladu se zákonem o účetnictví⁴. MF tuto majetkovou účast státu až do konce roku 2007 evidovalo pouze v rámci státních finančních aktiv, což nemohlo nahradit vedení majetku v účetnictví. Účtovat o ní začalo od roku 2008 a ke dni 31. prosince 2008 poprvé provedlo její inventarizaci.

MF při kontrole prokázalo existenci akcií MUFIS výpisy ze Střediska cenných papírů, resp. výpisy z Centrálního depozitáře cenných papírů.

III. Shrnutí a vyhodnocení

Finanční zdroje čerpané jako půjčka od investorů z USA na základě Programové dohody uzavřené v roce 1994 činily po srážce úvodních poplatků celkem 43,245 mil. USD. Dne 30. ledna 2012 provedla MUFIS z titulu svých závazků poslední splátku. Důvodem pro předčasné splacení (původní konečný termín 15. ledna 2028) byla skutečnost, že podmínky půjček se staly nevýhodné. Do USA bylo uhrazeno celkem 85,497 mil. USD a je zřejmé, že rozvojový projekt byl financován za ryze komerčních podmínek.

Získané peněžní prostředky po převodu na českou měnu činily 1 259,56 mil. Kč a MUFIS, která byla zřízena jako „účelová“ akciová společnost, je dále prostřednictvím vybraných participujících bank poskytovala municipalitám. Podpora městům a obcím byla poskytována ve formě úvěrů s průměrnou úrokovou sazbou 12 % p. a. Z těchto zdrojů bylo financováno 122 projektů v oblasti infrastruktury.

MF finanční závazky vůči MUFIS plnilo, v některých případech i nad rámec Programové dohody, neschvalovalo však výši úrokové míry půjček MUFIS participujícím bankám, neschvalovalo úroky ani podmínky, za kterých mohly následně banky půjčovat peněžní prostředky municipalitám, a neschvalovalo ani konkrétní výši sazeb ročního poplatku

určeného pro financování *Fondu kurzových změn*, jak rovněž stanovila Programová dohoda. Nad rámec Programové dohody, tzn. neoprávněně, poskytlo MF společnosti MUFIS za období let 1995–2005 celkem 31 474 145 Kč.

MUFIS zahrnuje sazby stanovené pro tvorbu *Fondu kurzových změn* a *Fondu cash-flow* do úrokové sazby sjednané s participujícími institucemi, a oba fondy tak propočítávala z nižší než stanovené základny. To ve svém důsledku vedlo k mírnému navýšení částek nárokovaných vůči státnímu rozpočtu.

Volné finanční prostředky v rámci HGP byly od roku 2003 se souhlasem vlády využity na ochranu životního prostředí na základě *Dohody o využití finančních zdrojů Housing Guaranty Programu na akce pro ochranu životního prostředí* uzavřené mezi MF, MUFIS a SFŽP. V rámci této dohody se MF zavázalo hradit společnosti MUFIS nezbytné náklady vynaložené v souvislosti se získáním a poskytnutím finančních prostředků HGP, tzv. „poplatek HGP“. Od února 2012 MUFIS uvedené náklady nevznikají, přesto MF „poplatek HGP“ dále hradilo.

Akciové společnosti MUFIS bylo ze státního rozpočtu od roku 1996 do 31. července 2012 uhrazeno celkem 527 mil. Kč.

NKÚ považuje další dlouhodobou existenci MUFIS za neopodstatněnou – účel, pro který byla společnost MUFIS v 90. letech založena, byl splněn.